

AXBOROT-KOMMUNIKATSION TEXNOLOGIYALARIDAN IJODIY FOYDALANISH

Arabbayev Arobidin Xusnidinovich

ADU. Informatika o'qitish metodikasi kafedrası o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7793025>

Annotatsiya: Maqola oliy ta'lim tizimiga AKTni integratsiyalash muammosiga va talabalarning ijodkorligi va motivatsiyasini rivojlantirishda texnologiyaning rolini o'rganishga bag'ishlangan. Turli texnologiyalardan foydalanish va qo'llash, shuningdek, AKT ning shaxs va jamiyatga ta'siriga oid misollar keltirilgan. Texnologiyalar o'rtasidagi aloqa vositalari va talabalar ijodiyotini rivojlantirish taklif etiladi.

Kalit so'zlar: ta'lim, innovatsiya, o'rganish, motivatsiya, ijodkorlik

ТВОРЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ И КОММУНИКАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Аннотация: Статья посвящена проблеме интеграции ИКТ в систему высшего образования и изучению роли технологий в развитии творчества и мотивации студентов. Приведены примеры использования и применения различных технологий, а также влияние ИКТ на человека и общество. Предлагаются средства связи между технологиями и развития творчества учащихся.

Ключевые слова: образование, инновации, обучение, мотивация, творчество.

CREATIVE USE OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

Abstract: The article is devoted to the problem of ICT integration into the higher education system and to the study of the role of technology in the development of students' creativity and motivation. There are examples of the use and application of various technologies, as well as the impact of ICT on individuals and society. Communication tools between technologies and the development of student creativity are offered.

Keywords: education, innovation, learning, motivation, creativity

KIRISH

Oliy ta'lim tizimi so'nggi besh o'n yillikda sifatli ta'limga bo'lgan talabni qondirish uchun jadal rivojlandi. Bu jihat axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining (AKT) jadal rivojlanishi bilan yanada rivojlandi. Hozirgi globallashtgan jamiyatda malakali va malakali ishchi kuchiga talab muttasil ortib bormoqda. Bunday sharoitda hamma uchun sifatli oliy ta'lim olish imkoniyati iqtisodiy o'sish va taraqqiyotning hal qiluvchi omiliga aylandi. Mamlakatimizning eng chekka hududlarida oliy ta'lim olish imkoniyatini kengaytirish va uning qamrovini kengaytirish maqsadida ochiq va masofaviy ta'lim muassasalarining hissasi ortib bormoqda.

TADQIQOT MATERIALLARI VA METODOLOGIYASI

Axborot va kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) umumiy atama bo'lib, har qanday aloqa qurilmasi yoki ilovasini o'z ichiga oladi, jumladan: radio, televizor, mobil telefonlar, kompyuter va tarmoq uskunalari va dasturiy ta'minotlari, sun'iy yo'ldosh tizimlari va boshqalar, shuningdek, turli xizmatlar va tegishli ilovalar. video konferentsiya va masofaviy ta'lim sifatida. Bunday texnologiyalardan ta'lim maqsadlarida, ya'ni o'quvchilar bilimini qo'llab-quvvatlash va yaxshilash hamda o'quv muhitini rivojlantirish uchun foydalanilsa, AKTni ta'lim texnologiyalarining asosi sifatida ko'rish mumkin.

Oliy ta'limda AKTdan o'quv materiallarini ishlab chiqishda foydalaniladi; kontentni taqdim etish va kontentni almashish; talabalar, o'qituvchilar va tashqi dunyo o'rtasidagi aloqa;

taqdimotlar va ma'ruzalar yaratish va o'tkazish; akademik tadqiqotlar; ma'muriy yordam, talabalarni ro'yxatga olish va boshqalar.

TADQIQOT NATIJALARI VA MUHOKAMA

Hozirgi axborot jamiyatida odamlar so'nggi yangiliklardan xabardor bo'lish uchun AKT orqali bilimga ega bo'lishlari kerak. Bunday stsenariyda mamlakatning har qanday iqtisodiy va ijtimoiy o'sishida doimo hal qiluvchi rol o'ynaydigan ta'lim yanada muhimroq bo'ladi. Ta'lim insonning nafaqat ishlab chiqarish qobiliyatini, balki daromad olish qobiliyatini ham oshiradi. Bu ularga farovonlik tuyg'usini, shuningdek, yangi g'oyalarni o'zlashtirish qobiliyatini beradi, ularning ijtimoiy o'zaro ta'sirini oshiradi, sog'lig'ini yaxshilash imkoniyatini beradi va boshqa bir qancha pul bo'lmagan imtiyozlarni beradi. Telekonferentsiya, elektron pochta, audio konferentsiyalar, telekonferentsiya, radioeshittirishlar, interaktiv radio konsultatsiyalar, interaktiv ovozli javob tizimi, audio kassetalar va kompakt diskalar kabi mavjud va ta'limga tegishli bo'lgan har xil turdagi AKT mahsulotlari ta'limda turli maqsadlarda qo'llanilgan.

Har yili jamiyat oliy ta'limdan ko'proq narsani kutmoqda. Bu qisman bilimlarning doimiy ravishda kengayib borishi va shuning uchun kurslar va o'quv dasturlariga kiritilishi kerak bo'lgan narsalar va qisman kognitiv muammolar va xilma-xillikning ortishi bilan bog'liq.

Ta'lim islohoti dasturida AKTni o'qitish va o'qitishga integratsiyalashuvi muhim o'rin tutadi. AKT ko'pincha bilimlar jamiyatida to'liq ishtirok etish uchun ajralmas vosita sifatida qaraladi. AKTni "XXI asrda o'qitish uchun madaniy vositalar to'plamining ajralmas jihati sifatida ko'rish kerak, u qayerda bo'lishidan qat'i nazar, o'qituvchilar ta'limining tabiati va ko'lamini kengaytiradigan yangi va o'zgaruvchan rivojlanish modellarini taqdim etadi."

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) texnologiyaning tabiati, turli texnologiyalardan foydalanish va qo'llash usullari hamda AKT ning shaxs va jamiyatga ta'siri haqida keng tushuncha beradi. Texnologiya ishlar qanday amalga oshirilishi haqida; inson faoliyatini o'zgartiruvchi jarayonlar, vositalar va usullar. AKT - bu odamlar bilan muloqot qilish, ma'lumot so'rash, qarorlar qabul qilish va muammolarni hal qilishning yangi usullari. Bu jarayonlar, vositalar va usullar:

- ma'lumotlarni to'plash va aniqlash
- tasniflar va tashkilotlar
- brifing va sintez
- tahlil va baholash
- bashorat qilish va bashorat qilish

XULOSA

Ta'lim sifatini oshirish, ayniqsa, ta'limni rivojlantirishning hayotiy vazifasidir. AKT ta'lim sifatini bir necha yo'llar bilan yaxshilashi mumkin: o'quvchilarning ishtiyoqi va majburiyatini oshirish, asosiy ko'nikmalarni egallash imkonini berish va o'qituvchilar malakasini oshirish orqali. AKT shuningdek, to'g'ri ishlatilsa, o'quvchilarga yo'naltirilgan muhitni o'zgartirishga hissa qo'shishi mumkin bo'lgan o'zgarishlarni amalga oshiradigan va amalga oshiradigan vositalardir.

Adabiyotlar ro'yxati

1. Alencar, E. M. L. S., Fleith, D. S. va Pereyra, N. (2017). Oliy ta'limda ijodkorlik: muammolar va yordam beruvchi omillar. *Temas em Psicologia*, 25 (2), 553-561. <http://dx.doi.org/10.9788/TP2017.2-09>
2. Beluce, A. C. va Oliveyra, K. L. (2015). Talabalarning virtual o'quv muhitida o'rganish motivatsiyasi. *Paideia*, 25(60), 105-113. <http://dx.doi.org/10.1590/1982-43272560201513>

3. Vilarinyo-Pereyra, D. R. va Fleyt, D. S. (2021). Universitet professor-o'qituvchilari va talabalari fikricha axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan ijodiy foydalanish. Estudos de Psicologia (Campinas), 38, e190164.<https://doi.org/10.1590/1982-0275202138e190164>
4. Badalxo'jaev T.I. Elektron o'quv kurslarini ishlab chiqish texnologiyasi / Fan va ta'lim. - 2021. - 21-5-son.
5. Badalxodjayev, T. I. Web 2.0 texnologiyadan ta'limga olib chiqish / T. I. Badalxo'jayev // Internauka. - 2021. - No 24-3 (200). - B. 71-72. - DOI 10.32743/26870142.2021.24.200.293338. – EDN EKVJJR.